

Vaahteramäen päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelma

2014-2015

SISÄLLYS

1.	Vaahteramäen päiväkoti	3
2.	Yksikön toiminta-ajatus ja arvot.....	3
3.	Varhaiskasvatuksen toteuttaminen	4
3.1	Toimintakulttuuri	4
3.2	Varhaiskasvatuksen orientaatiot.....	5
3.3	Varhaiskasvatusympäristö	7
3.4	Kasvattajayhteisön toimintaperiaatteet	7
4.	Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	8
5.	Erityistä tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen yksikössä	8
6	Kasvatuskumppanuuden toteuttaminen yksikössä.....	9
7	Päiväkodin turvallisuussuunnitelma	9
8	Verkostokuvaus	10

1. Vaahteramäen päiväkoti

Vaahteramäen päiväkoti on perustettu vuonna 1978. Toiminnasta palvelusetelituottajana vastaa Vaahteramäen päiväkotiyhdistys ry.

Päiväkodissa toimii kolme lapsiryhmää, 1–3-vuotiaat Muurahaiset / Ampiaiset, 3-5-vuotiaat Sammakot ja 3–5-vuotiaat Sisiliskot.

Vaahteramäen päiväkoti on pieni ja kodinomainen, hoitopaikkoja on yhteensä 44. Päiväkodissa liikunnalla on tärkeä merkitys. Iso, puistomainen piha mahdollistaa lasten omaehtoisen leikin ja motoristen taitojen harjoittelun päivittäin.

2. Yksikön toiminta-ajatus ja arvot

Haluamme tarjota laadukasta päivähoitoa perheen arjen helpottamiseksi. Toimimme yhteistyössä vanhempien kanssa lapsen hyväksi. Pieni päiväkoti tarjoaa lapselle turvallisen ja kodikkaan hoitopaikan.

Haluamme tehdä lapsen päivästä kiireettömän ja rauhallisen. Päiväkodin tulee olla paikka, jonne lapsi tulee mielellään. Kasvatuskumppanuus on meille tärkeää.

Nämä arvot ovat meille tärkeitä:

- tasa-arvo ja suvaitsevaisuus
- lapsen yksilöllisyyden huomioiminen
- luonnosta ja omasta elinympäristöstä huolehtiminen
- lapsen omaehtoisen leikin tukeminen

3. Varhaiskasvatuksen toteuttaminen

Päiväkodissa toimitaan yhteistyössä yli ryhmärajojen hyödyntäen työntekijöiden erityisosaamista. Henkilökunta kokoontuu säännöllisesti suunnittelemaan ja arvioimaan toimintaan. Täydennyskoulutuksiin osallistutaan vuosittain.

3.1 Toimintakulttuuri

Perushoitotilanteet ovat myös kasvatus- ja oppimistilanteita. Etenkin pienten lasten kohdalla **vuorovaikutus** esimerkiksi pukemis- ja muissa perushoitotilanteissa on tärkeää.

Järjestämme **leikille** tilaa, aikaa ja välineitä. Leikkirauha on tärkeä. Leikkiessään lapsi oppii uutta ja liittyy vanhaa uuteen. Leikissä lapsen mielikuvitus kehittyy ja hänen sosiaaliset taitonsa vahvistuvat.

Pidämme lasten **liikuntaa** tärkeänä. Päiväkotimme hyvä sijainti liikuntapaikkoihin nähden ja sen iso, monipuolinen piha mahdollistavat lasten päivittäisen liikkumisen nykysuosittelun mukaisesti. Liikuntavälineet ovat lasten saatavilla ja niiden päivittäiseen käyttöön kannustetaan.

Kädentaitojen harjoittamiseksi lapsilla on käytössään erilaisia materiaaleja ja välineitä. Lapsia ohjataan välineiden oikeanlaiseen käyttöön.

Lapsi oppii omien kokemustensa kautta. Aikuinen järjestää lapselle tilaisuuksia **havainnoida, tutkia ja kokeilla** erilaisia asioita sisällä ja ulkona.

Päiväkodissa toimitaan vaihtuvissa **pienryhmissä**.

3.2 Varhaiskasvatuksen orientaatiot

Matematiikka ja looginen ajattelu

Matemaattisia taitoja harjoitellaan arjen tilanteissa. Taitoja voidaan kehittää esimerkiksi pelien, leikkien, liikunnan tai musiikin avulla. Ajan, paikan ja määrän käsitteitä harjoitellaan päivittäisten toimien lomassa. Lasta ohjataan omien havaintojen tekemisessä, mikä kehittää lapsen ongelmanratkaisutaitoa ja loogista ajattelua.

Luonto ja ympäristö

Lähimetsään säännöllisesti tehtävät retket luovat perustan lapsen myönteiselle ja kunnioittavalle suhtautumiselle luontoa kohtaan. Retkillä havainnoidaan ja tutkitaan erilaisia asioita esimerkiksi kasvit, eläimet, sää, vuodenajat ja ihmisen oma toiminta luonnossa. Retkillä opitaan kulkemaan ja käyttäytymään sekä luonnon- että rakennetussa ympäristössä (esim. liikennekäyttäytyminen, roskaaminen).

Päiväkodissa toimimme kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti (lajittelu, kierrätys, veden ja käsipaperin säästeliäs käyttö).

Historia ja yhteiskunta

Lapset tutustuvat suomalaiseen kansanperinteeseen satujen, perinneleikkien ja – laulujen avulla. Vuodenkiertoon liittyviä juhla- ja merkkipäiviä vietetään päiväkodissa perinteiden mukaisesti.

Taide ja kulttuuri

Käymme lasten kanssa museoissa, konserteissa, työpajoissa, teatterissa ja muissa lapsille tarjolla olevissa kulttuuritilaisuuksissa. Näin lapset saavat omakohtaisia kokemuksia eri taiteen ja kulttuurin aloista. Kirjastoautossa käymme kuukausittain.

Lasten päiväkodissa tekemät maalaus- ja askartelutyöt asetellaan esille kauniisti. Jokaisen lapsen työtä arvostetaan, tekeminen on lopputulosta tärkeämpää.

Etiikka

Eettiset kysymykset nousevat arjen tilanteista. Päivittäin käsittelemme mm. seuraavia asioita

- mitä saa tehdä ja mitä ei
- mikä on totta ja mikä ei
- miten olla hyvä kaveri
- anteeksi pyytäminen ja oman teon seuraamusten ymmärtäminen

Päiväkodin arvoista ja normeista on keskusteltu henkilökunnan kesken ja kaikki pyrkivät toimimaan yhteisesti sovittujen kasvatuspäämäärien mukaan.

Uskonto ja elämäkatsomus

Otamme arjessa huomioon perheiden uskonnollisen ja elämäkatsomuksellisen vakaumuksen. Teemme yhteistyötä lähiseurakunnan kanssa ja vietämme kirkkovuoden juhlia. Osallistumme seurakunnan järjestämiin lapsille suunnattuihin tilaisuuksiin ja seurakunnan työntekijä vierailee päiväkodissa kutsuttaessa. Esiopetuksessa tutustutaan myös muihin uskontoihin.

Mediakasvatus

Mediakasvatus linkittyy varhaiskasvatuksen muihin sisältöalueisiin. Mediakasvatuksen välineitä ovat esimerkiksi kirjat, lehdet, valokuvat, teatteri, näyttelyt ja äänitteet.

Gloaalikasvatus

Lasten omat kokemukset, kirjallisuus, musiikki, ruoka yms. ovat arkipäivän esimerkkejä maailman monimuotoisuudesta. Eri kulttuuritaustaiset työntekijät, harjoittelijat, opiskelijat ja vierailijat rikastuttavat päiväkotielämää. Päiväkodissa on käytössä Maailmankoulu-materiaali.

Ruokakasvatus

Ruokailu tapahtuu pääosin pienryhmissä. Pyrimme rauhalliseen ruokailutilanteeseen. Kannustamme lapsia omatoimisuuteen ja hyviin ruokailutapoihin. Keskustelemme terveellisestä ruoasta ja kannustamme lasta maistamaan uusia makuja.

3.3 Varhaiskasvatusympäristö

Päiväkotirakennus on alun perin suunniteltu päiväkotitoimintaan, joten tilat mahdollistavat pienryhmätoiminnan. Piha on suuri, maastoltaan ja kasvillisuudeltaan monipuolinen. Laaja piha-alue tekee ulkoilun valvonnasta haastavaa ja tämän vuoksi kiinnitämme asiaan erityistä huomiota.

Pyrimme tekemään päiväkodistamme viihtyisän ja rauhallisen paikan, jossa lapsi viihtyy. Yhdessä sovitut säännöt ohjaavat lasta turvalliseen leikkiin ja toimintaan sekä sisällä että ulkona. Lasten toiveita kuunnellaan ja leikki- ja toimintavälineet ovat lasten saatavilla. Kiusaamistapauksiin puututaan heti ja asioista keskustellaan lasten ja tarvittaessa myös vanhempien kanssa.

3.4 Kasvattajayhteisön toimintaperiaatteet

Päiväkodissa työskentelee kahdeksan hoito- ja kasvatustyöstä vastaavaa työntekijää, viisi lastenhoitajaa ja kolme lastentarhanopettajaa. Laitosapulaisia on kaksi, joista toinen työskentelee osa-aikaisesti.

Henkilökunta kokoontuu säännöllisesti suunnittelemaan toimintaa ja sopimaan yhteisistä asioista. Vuosittain käydään kehityskeskustelu työntekijän ja esimiehen kanssa.

Vanhemmille tehdään vuosittain asiakastytyväisyyskysely, jossa heillä on mahdollisuus arvioida ja antaa palautetta päiväkodin toiminnasta. Henkilökunta keskustelee palautteesta ja pyrkii ottamaan sen huomioon toimintaa suunniteltaessa.

4. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Ennen hoitosuhteen alkamista monet perheet käyvät tutustumassa päiväkotiin. Päivähoitopaikan varmistuttua tehdään perheen ja tuottajan välinen palvelusopimus, jossa sovitaan yksityiskohdat lapsen päivähoidosta. Ennen varsinaisen päivähoidon aloitusta lapsi tutustuu huoltajansa kanssa päiväkodin arkeen. Tutustumisjakson aikana käydään alkukeskustelu, joka kirjataan.

Huoltajien kanssa käydään alkusyksystä varhaiskasvatuskeskustelut, joissa laaditaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Suunnitelman toteutumista seurataan.

Päiväkoti tekee selvityksen lapsen päivähoitotilanteesta aina kun lapsi käy neuvolan ikäkausitarkastuksessa.

5. Erityistä tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen yksikössä

Lapsen ollessa muun kuin yleisen tuen tarpeessa, teemme yhteistyötä konsultoivan erityislastentarhanopettajan, neuvolan tai muun asiantuntijatahon kanssa.

Lapsen kasvua ja kehitystä seurataan päiväkodin arjessa säännöllisesti havainnoiden. Näin huomaamme lapsen erityisen tuen tarpeen ajoissa. Keskustelemme huoltajien kanssa asiasta ja pyrimme löytämään lapsen tarpeita vastaavia tukikeinoja, joita ovat esimerkiksi puheterapia, perhe- ja kasvatusneuvola, toimintaterapia, neuvolapsykologi.

Konsultoivan erityislastentarhanopettajan tai muun asiantuntijan lausunnon perusteella laaditaan lapselle kuntoutussuunnitelma.

Päiväkodin työntekijällä on velvollisuus työnsä puolesta tehdä lastensuojeluilmoitus, jos hän on saanut tietää tai hänellä on herännyt huoli lapsen mahdollisesta kaltoinkohtelusta.

6. Kasvatuskumppanuuden toteuttaminen yksikössä

Päiväkoti tukee kodin kasvatustyötä, mutta ensisijainen kasvatustuu on vanhemmilla.

Kasvatuskumppanuus on keskustelevaa yhteistyötä lapsen parhaaksi. Päivittäiset tapaamiset henkilökunnan ja huoltajien kanssa ovat luonteva tapa tehdä yhteistyötä.

Muita kasvatuskumppanuutta tukevia asioita ovat vanhempainillat, yhteiset tapahtumat ja juhlat.

Päiväkotitoiminnasta vastaavan Vaahteramäen päiväkotiyhdistys ry:n johtokunnassa on jäseninä lasten huoltajia. Jäsenten välityksellä jokaisella vanhemmalla on mahdollisuus vaikuttaa ja tuoda asioita johtokunnan käsittelyyn.

7. Päiväkodin turvallisuussuunnitelma

Päiväkodilla on oma erillinen turvallisuussuunnitelma. Siinä on kartoitettu päiväkodin vaaratilanteet sekä mietitty toimenpiteet niiden ehkäisemiseksi. Koko henkilökunta on perehtynyt päiväkodin turvallisuussuunnitelmaan. Myös päiväkodin sijaiset ja opiskelijat perehdytetään turvallisuussääntöihin.

Päiväkodin erillisessä lääkehoitosuunnitelmassa määritellään miten toimitaan esimerkiksi kun lapsi sairastuu päiväkotipäivän aikana. Lääkehoitosuunnitelmassa on myös ohjeet mahdollista lääkkeiden antoa ja säilytystä varten. Henkilökunta käy ensiapukoulutuksissa ja ylläpitää ensiaputaitojaan. Lääkekaappia hoitaa nimetty vastuhenkilö. Tapaturmatilanteiden varalle on ohjeet perehdytyskansiossa ja hätänumero on esillä puhelinten läheisyydessä.

Palolaitos tekee vuosittain palotarkastuksen päiväkotikiinteistössä. Poistumisharjoituksia tehdään päiväkodissa vuosittain.

Päiväkodin henkilökuntaa, sijaisia ja opiskelijoita sitoo vaitiolovelvollisuus lasta ja hänen perhettänsä koskevissa asioissa.

8. Verkostokuvaus

